

Es Cad' Inca

Lladrará cada diumenge mentres li donin que menjar

Redacció y Administració C. de Mallorca n.º 1.

ESPANYA: UNA PESSETA CUATRIMESTRE. ESTRANJER: DUES IDEM. ID

PAGO PER ADEILANTAT

Motu proprio de S.S. Pío X
(ACABAMENT)

XI. A resoldre el problema obrer poden contribuirhí en gran part els capitalistes y els mateixos obrers amb institucions encaminades a proporcionar oportuns auxilis a n'els necessitats y a acostar y unir tant intimament com se puga les dues classes. Tals son les societats de socors mutuos, les de segurs privats, els Patronats per atlots y especialmente les Escoles d'Arts y Oficis. (Encíclic. *Rer. novar.*)

XII. A tal fi vá dirigida especialmente l'Acció popular cristiana o Democracia cristiana amb ses moltes y variades institucions. Aquesta *Democracia* cristiana deu entendrerse en el sentit ja autorisadament declarat, el qual, completamente divers del de la *Democracia social*, té per base els principis de la fe y de la moral católica, sobre tot el de no ferir de cap manera el dret inviolable de la propietat privada. (Encíclic. *Graves de Communi.*)

XIII. Ademés, la Democracia cristiana no s'ha de mesclar mai amb la política, ni deurá servir jamay a n'els partits ni a mires polítiques; no es aquest el seu camp: ha de realisar solament una acció benéfica a favor del poble, fundada en el dret natural y en els preceptes del Evangelí. (Encíclic. *Grav. de Comm.* Instruc. de la S. C. de A. E.)

Els demòcrates cristians en Itàlia deurán abstendir-se absolutament de pendre part en cap acció política, qu'en les presents circumstancies, per rahons d'orde altissim, està prohibida a tot catòlich. (Instrucció citada)

XIV. Per cumplir son deber, la Democracia cristiana té l'estreta obligació de dependir de l'Autonòmida Eclesiástica, rendint a n'els Bisbes y a sos representants plena sumisió y obediencia. No es zel meritori ni piedat verdadera realisar empreses bones y hermoses en sí quan no estan aprobades p'el propi Pastor. (Encíclic. *Graves de communi*).

XV. A fi de que l'acció democrática cristiana tenga unitat de direcció en Itàlia, deurá esser dirigida per l'Obra dels Congressos y dels Comités catòlichs, que durant tants anys de lloable treball ha merescut sempre bé de l'Església y a la qual Pio IX y Lleó XIII, de Santa memoria, confiaren l'en càrrec de dirigir el moviment general catòlic, sempre baix la protecció y la guía dels Bisbes. (Encíclic. *Graves de communi*.)

XVI. Els escriptors catòlichs, en tot lo referent a n'els interessos religiosos y a l'acció de l'Església en la societat, deuen plenament sometre son enteniment y voluntat, com els demés fiels, a los seus Prelats y a n'el Romà Pontifich. S'han de guardar sobre tot de pendre amb prevenció, en qualsevol assumptgrave, els judicis de la Catedra Apostòlica. (Instrucció citada.)

XVII. Els escriptors demòcrates cristians, com tots els escriptors catòlichs, han de sometre a la previa censura del Ordinari tots els escrits referents a la Religió, a la moral cristiana y a la ètica natural, en virtut de la Constitució *Officiorum et munierum* (art. 41.) Els eclesiàstichs, en virtut de la mateixa Constitució (art. 42), fins-y-tot publicant

escrits de caràcter merament tècnic, deuen previament obtenir permís dcl Ordinari. (Instrucció citada.)

XVIII. Han de fer ademés tots els esforços y tots els sacrificis perque reyni entre ells la caritat y la concordia, evitant tota casta d'injuries y de frases molestes. Quan surtin motius de discussió, abans de publica cosa alguna en els periòdichs, acudiran a l'autoritat eclesiástica, y aquella provehirá segons justicia. Una volta resolt el cas, obehiran deseguida, sense anar de més rahons y sense publicar ses queixes, pero se pòt recorre en deguda forma y quan el cas ho demane, a l'autoritat superior. (Instruc. citada.)

XIX. Finalment, els escriptors catòlichs, al patrocinar la causa dels proletaris y dels pobres, s'abstindrán d'emplear un llenguatge que puga inspirar al poble malevolença a les classes superiors de la societat. No parlarán de rescabalaments ni de justicia, essent així que se tracta de simple caritat, com queda esplicat més amunt. Recordin que Jesucrist volgué unir a tots els homos amb le vincle del amor mútuo, qu'es perfecció de la justicia y que importa l'obligació de procurar el bé d'uns y altres. (Instruc. citada.)

Les anteriors regles fònamentals Nos, *motu proprio* y amb plè coneixement, les renovam amb totes ses parts amb Nostra Autoritat Apostòlica, y ordenam que sian trameses a tots els Comités, Circols y Unions Catòliques de qualsevol naturalesa y forma. Aquestes societats les fixarán en los seus domicilis y les llegrán sovint en ses reunions.

Palma

Sr. D. Ramón Soler de la Plata

Es Cad' Inca
Ribera,

Ordenam també que'ls periòdichs catòlichs les publicuin enteres, declarant observarles, y que les guardin en efecte religiosament; y, de lo contrari, que sian severament amonestats, y, si després de l'amonestació no hi ha esmena, deurán esser posats en entredit per l'autoritat eclesiàstica.

Així com de res serveixen les paraules més vigoroses de l'acció, si no van precedides, acompañades y seguides constantement del exemple; la necessaria característica que deu brillar en tots els membres de tota Obra catòlica es la de manifestar obertament la fe amb la santedat de la vida, amb la moderació de les costums y amb l'exacta observancia de les lleys de Deu y de l'Església. Això deu esser així, perqu'es el devoir de tot cristià, y ademés perqu' nosaltres contraris s'empaguehesquen y no pugan trobar res ceusurable en nosaltres. (Tit. II. 8.)

D'aquests Nostres cuidados p'el bé comú de l'acció catòlica, especialment a Italia, esperam amb la bendició divina frufts abundants y ditzosos.

Dit en Sant Pere de Roma, a 18 de Desembre de 1903, any primer de Nostre Pontificat.

PIO PAPA X,

La flor del ametller

Ab un mantell de neu ben abrigada anivava en el cor de l'hivernada la terra, l'hermosura de les flors. Deu del cel escoltà la terra en plors, y un borrelló de blanca neu prenent y un llambreig vermellenc de sol ixent, formà una flor petita y encisera qu'en temps d'hivern parlás de primavera. Així creà del cel lo Jardiner la primerenca flor del ametller.

Joseph M.ª TOUS MAROTO

TRADICIONS Y COSTUMS INQUERES

III Les Matanses

(ACABAMENT)

Devers les set del vespre, a Son Trobat no hi ha qu'hi pari. Figuraus una taula llarga qu'abriga dos aigo-vessos preparada per sopar; rotlades d'atols que jugan a sabateta pas-pas y a n'el sereno; atoles que li peguen a n'el joch de les set fruites; estols de jovea que riven y folgatgen. A la xemena antiga y sumada s'escaufen, a la gran calivera y sota la campana de pinta rostit plè de foix d'una centuria, una vintena d'horros amb algunes cones y tenen poch més o manco aquestes converses:

—Que tal, sen Bernadí, el cavallet roig que l'amo va baratar amb so mul vey?

—Ahí, homo de Deu, el varem provar, y no ment un pèl.

—Ha fet be l' amo, desfersen d'aquella encruya que no devia servir per res.

—A poch poch Gabriel; en sumat, a n' el seu temps, es estat el mul mes profitós de Mallorca. M' es seguit, de vegades, lleará tot el dia y el vespre partir cap a ciutat amb quinze corteres de faves, y tornar girar en redó cap a la vila, sens per això referse gens.

—Vos, onclo 'n Maciá haurieu d'armar un cavallet per venir a la vila de sa possessió.

—Ell jo 'n pens qu'hauré de vendre ses mules que teng; sabs devers Son Trò que hi ha de poch que fer, les males anyades tiran en terra un homo.

—Mirau, y En Toni des molí s' hi va torrar fort.

—No jemegueu, l'Amo 'n Maciá, qu'en guany se presenta una bona anyada.

—A tú, Pere Juseph, com te va sa botigueta, hi ha molta seyna?

—Ni gras ni magre: menjam...

—Demà vendràs a prenda mida per fer unes persianes.

—Que diu en Pere, que no té seyna? /Fosca d' auba/ els parents s' han d'ajudar, ja passarás p' ca-nosta que tench seyna per un mes.

—Madona: y na Francina Rosé, ¿quin senyal que no es per aquí?

—Fosca; en so dol tant fresch...

—Pobreta! /qu'es estada de desgraciada!

—Jo dilluns vaig esser a Mendrava y vaig veure qu' encara no tenia sembrat es Recó.

—Me pareix que no haurá tengut llevor ni possibles per ferho sembrar.

—Què vol dir? /y aquesta es vera?

—Si onclo, els tors sabeu que van de baxos a n' aquella casa.

—Idò noltres no ho havem de comportar: es sang nostra y no devem abandonar-la.

—¿Qu'e-hi anam tots un dia, cadescú amb so parey, y l' e-hi sembram?

—Molt ben dit,

—Ja 'siá fet,

—Y sa llevor?

—Sa llevor... sa llevor l' e-hi posarem noltros; y per no perdre tant, jo aniré a demanar orde a n' el Sr. Rector per sembrar-hi en diumenge, baix el concepte de fer una obra de misericòrdia.

—El dimoni sou vos per silar prim.

—Y noltros—digueren el porcariet y el pastor—e-hi vendrem amb les xeramies y tamborino per servos estar alegres y la hi sembrarem amb música. Una salve de mambelletes ressonà devall la campana de la xemenea, aplaudint aquelles franques y espontaneyes occurrences de bona voluntat. La bārganiellà y atlotea corregué dins sa cuyna a veure qu'e-hi havia de nou. La madona los digué qu'es sopà estava llest y que prenguessen lloch a sa taula.

Després dels pare-nostros... Se madona pegà usada a la taulada y amb tò jovial digué: Ala blanca Antoni serviu la tía Maria, qu'un dia en l' anyes dones han d' esser respectades, y... /a n' el costat de na Catalina Cirer qui s'hi posa? Vaja, Miquel Fullat vina aquí, y servila bé, y no fassis quedar malament la casa./Quin compromís per dos cosins disgustats! no hi havia altre remey més que fersé bona cara, y la se feran, y en Miquel sé s'hom fent plat a na Catalina.

Durant s'arròs ningú badava barres; es dir, per conversar; que lo qu'es diu per te-y tothom feya bona seyna. No sentien

més renou qu'el que feyen les cuyeretes quan pegaven a n'els plats, seguint aquell adagi que diu: *auveya que bella pert es bossí*, per paga aquell arròs era un verdader arròs de matanses, perque fins-y-tot els agujats y els gusts estan en caracte, tenen un sabor especial, per la festa del porch, que no tornen tenir durant tot l'any. Y bones pletades y tornen resegí, y ja hu veurem; be'n debanaren de veta; però allò era la mayna, com més recacte s'empessolaven més en treyen ses cuyneres, quedant comestibles per asfatar un batalló d'artillers. Qui n'estaren bé foren els pobres y Na Francina Rosé que no hi havia assistit a causa del dol.

A n' el brindis foren les bones: /j' han ploven de molts d'anys y felicitacions demunt l' Amo y sa Madona, si fossen dobles de vint los arrovinarien; però com son benehuranses los dexen tranquillos y satisfechos.

Y tú, Miquel Fullat, que no has de fer una glosa? —diven alguns—escoltau, escoltau qu'are brinda en Fullat:

D' arròs, bollit y escalduns ja comens está radó: /benhaja la gran boldró de les pageses costums!

La fruita y el ví deurat han consitat la sopada: així sia reforsada de tots la nostra amistat.

Que molts d'anys tots plaga dets vegem aquesta diada, amb la padrinita honrada de fills, neis y bisnetets.

—Amen, amen—respongueren tots— Llevor sa padrina, amb veu tremolosa, s'esclamà: Fills meus: qu'estich de contenta quan vos veig entorn de mi tot reunit amb pau y unió. No perque vos hagen multiplicat tant dex d'estimarvos. Tots encare sou fills meus, y els nets dues vegades...

A l'entretant que la velleta parlara dues llagrimetes regalaven per les seves galtes ruades: pensava amb los disunts qu'altres anys havien gaudit plegats, y par que los volgues fer part d'aquell sopà y d'aquelles alegries resant un pare-nostro p' els antepassats de sa família, que tots contaren concirosos.

En Ramell de son Fuster.

DESFRASSATS

(DIÁLECH)

Al meu amic J. J. y R. Pous.
Personatges: D. Pascual, persona ilustrada, afable, sincera.—(Els bons directors.) Mestre Arnau, tossut e ignorant.—(Els mals dirigibles.)

—Som jo, don Pascual... dia tenga... me diga, que pueh entrar?....

—(Quant es dedins ho demana)

Ola!, /sou vos, mestre Arnau?

¿que hi ha de nou per la Vila?

¿vos per aquí?... /quia senyal?

—Ja ho pot veurer... com es festa,

I' he vengut a visitar,

ja que vostè, may s'acosta

a veurermos allà dalt....

—El temps es molt fret

—Re-llissal

ija ho son vostès delicats!

Puis, per molt de fret que fassa

per aquí, per dins Ciutat,

més grosses son ses gelades

que per la Vila aguantam.

Més, si no esplich ma vesita,

segurament no sabrá

quins son avuy mos desisjos...

—Tenia rahó. Veem, digau.

—Dochs, avuy tenia ganes

Es Ca d' Inca

d'anà a veure 'ls desfrassats; però com sa gran gentada que per dins el Born hi ha casi res m'ha deixat veurer, quant he estat aquí, he pensat que vostès tenen sa casa d'hont tot ho veuen, guaytant, y he pujat per si m' volia.... —Re-que-vera!... Bé heu topat, per que avuy tench poques seynes y tots dos podrem guaytar. Però heu de tenir en conte que no ho fas p' els desfrassats que hi solen havè aquests dies: avuy vos tench d' ensenyar molts de desfrassats que corren d' un cap a l' altre cap d'any, els quals son funestes *plagues* dins la present societat.

—Vostè sempre está de broma —No; no's broma, Mestre Arnau. Treguem es cap a desfora just una estona, y guaytant en veureu una estolada com no n'heu vista cap may. Posau esment, tant com passin, jo 'ls aniré senyalant. Ja 'n veig un. Veis aquell qu'ara a l'altre dona sa ma y 's fan tan bona escomesa, Mestre Arnau, son desfrassats.

—Vet la-llissa! Aquesta es veral... Vostè me fa està estorat —¿Veis de quin modo 's saluden?, ja heu vist vos quin cas se fan?, demà per una fotesa que no pujará un grà d'ay, per molts de pichs que se topin ja no's tornen saladar, si no's declaren la guerra pitjó que sa d'es *Sultán*.

—Però, no arrib a comprendrer com es que van desfrassats. —Donchs, llevaulós sa careta y tots aquests romandrán.... osuma soberbia!...

—Re-llissa!, quin un qu'ara n'ha passat! Aquests son els que m' agraden... Jas!, vet quin altre, su-allà!... Re-soy! quin nàs, aquell altre! —D'aquests no n'han de fer cas perque a n' aquests los veis corre sols en temps de Carnaval.

—Veis aquells, per allà ensora, qu'estan just baix del sanal, y a-ne qui un guardia saluda amb sa gorra fins abaix?... Aquests també son uns altres dels mes grossos desfrassats.

—Si aquests a mi no m' agraden; puis, si a-n'aquest pas anam, aviat m' hauria fet veurer que tothom va desfrassat.

Jas!, vet quin un qu'ara passa vestit d'endiot.... ja!, ja!, ja!... —Per desgracia, molts ne corren que, qui los coneix, be està, puis, així tal volta puga guanyar no quedá enbromat. Aquells que vos deya tenen amb noltros grans amistats, es a dir, les mos demostren; y venen de tant en tant per donarmos ordes noves, per compartí el capital, per fermos regà a vegades ben superfluir nostra sanch, y aquests son els que critiquen les bones costums d' antany, y fins y tot ells decjecten les nostres belleses d' Art... sens que cap d' ells mos coneiga ni 'ns entenga quant parlam!.... Veis ara les consequencies que duen tals desfrassats? .. —No sé que m' diu... ;Re-que-vera!...

jaquest si que m'ha agrada!... Jas!, vet quin altre!

—Escoltau.

—Aquesta d'u ser la reyna de tots aquests desfrassats.

—¡Re-camisa, que m'agraden! ¡que m'agraden, don Pascual!

—No m' estranya que us encantin avuy tots els desfrassats, perque això es fruita del dia dins el temps de Carnaval; però, vos convé coneixer tots aquells que hi van tot l'any; aquests d' avuy sols espenyen la sana moralitat, mentres qu' aquí, dins ca nostra, els altres, ¡que'n fan de maig!...

—Veis aquell que d' levita, amb un coll taat ben planxat, com si tot lo que'l rodejia fos poch y no li bastas? digaume, ja vos que vos sembla?...

—Tot un senyó, don Pascual.

—Donchs, estauli ben alerta si l'arribau a escoltar, no fos cosa romanguesseu amb el cor escarrinxat. Parla molt bé. El creuen sabi. Es d' aquells més... avansats...

—Però, de tot quant predica si no li convé, res fa.

—Ou!... ¡Quin un tan gran que passa!.. jas!, are ha tornat un nàs.

—Re-cent mil trons... ;vet quin altre, el gep li pesa un quintà!

—Més gros es el que vos pesa sens temervoirs, Mestre Arnau.

—Veis aquelles tres senyores que tan enlestides van? donchs, també son desfrasades, si no voleu desfrassats.

Per elles no hi ha altra vida que la d' anà a passetjar, anar sempre endiumenjades y... destroná es castellá... jcom elles n'hi ha moltes altres, màrtirs de sa vanitat!..

—Veis aquell qu' ara se posa es bombet, que 'ls ha llevat, Fent una gran reverència, per saluda?..

—Aquell tan gras?

—Que d' corbata vermeya y 'ls guardapites ratxats...

A n'aquest vos molts de dies li regalau es dinar...

—Re-cent-llamps!... Aquesta es vera? No ho crech jo així, don Pascual... Jas!, ara s'en vé el rey moro.

Miscat!... ¡que hi va de pintat!

—Y ara qu' es allo?... ¡Un gran onso!.. quines riayes que m' fa...

Ara l'han tirat en terrat..., li tiran ous... ja!, ja!, ja!;

y aquell altre amb un paraigo; jara l'hey han esfondrat!...

això, si que m' fa riayes.... jo no puch més... ja!, ja!, ja!...

—Vaja, m' pareix impossible que siguem tant ignorant. Mirau aquest qu'ara passa, l' heu vist?... es un desfrassat.

—Aquest?.... ;com es-vetlla-llisa!... vostè que m' ferà volá!... si aquest es el que comanda per la Vila.

—Y ¿que trobau?

—Que tot quant diu es mentida.

—¿Que 's mentida... Mestre Arnau? Donchs, guardavos, ara y sempre de tots aquests comandants... Veis, per allà en veig un altre; que dich, que dich, un aixam... y tots aquests impedeixen que noltros mos fassem grans, perque son els que en la vida mos xupen sa poca sanch,

fentmos veurer que s' arregla tot per son volè y afanys.

—Jas!, vet quin un!... oh!, ¡quin altre! ¡Mare de Deu, que n'hi ha!.. —¡Es que no voleu coneixer tots els que vaig senyalant?.. —¡Si no vol que 'l deixi en planto... fassa el fevó don Pascual!... Jas!, a-n'aquell li rossega un tros de coua.... ja!, ja!.. —No hi ha dupte, l' ignorancia no pot dar més qu' ignorants; veig qu' es predicà de bades per no enfadarme me 'n vaig...) ==Verge Santa!.. aquell que guapo!... ¡Un ase blanch!.. ja, ja, ja, Are tots dos s' emboliquen... en terra!!... Ja!, ja!; ja!, ja!,

Aquí, lector, tens un quadro de realisms ben amarits; y bones llissons, malmeses, y la necedad... triomfant...

A. GARCÍA ROVER.

10 Jane de 1904

Ses males no donen fruit

(DUPLICIA... Y NO MÈS)

Se Dr. d' Es CA d' INCA.

Molt Sr. meu: Altra volta y sa darrera, agaf sa ploma no tant per defensá s' infecunditat de ses mules, com per dir a n'el Sr. Vidal els quatre mots de la veritat.

Mos diu el Sr. Vidal, en el darrer nombre d' Es CA d' INCA, que sobre els mulats està en tot a lo mateix, aixo es qu'el donà per suposat que les mules no donen fruit es una equivocació molt grossa. Si està, Sr. Vidal, en tot a lo mateix, perque no mos demostra amb rahons que veraderament fou grossa la equivocació que patirem? puis les seues afirmacions, per autorisades que són, no mos convenen, cuant tenim a nostre costat; y en favor nostre l'esperiencia y l'autoritat indisputable, y gens sospitosa de tots els naturalistes. Si està en tot a lo mateix, perque no defensa a la seuva benvolguda *mula de Valencia* y a n'els seus fills, els tres cavalls y les dues egos, així com fuig por la tangente, o com deim en mallorquí de ses astes.

En cuant a lo que diu mes avall que no val la pena de parlar mes d'aquest asunto que s'inclou en lo siguiente: Un va dir... Aixo que diu, Sr. Vidal, es ben fals: V. no contestà qu'en podian donar y n'han donat (que per això canten papés y menten barbes) sinó qu' era una equivocació molt grossa sols el suposarho. Encara que jo no negás sa possibilidat de qualche cas ho posava en dupta ferm, tant es així que vaig treure com ecemple a lo darrer, sa *mula de Valencia* qu' antes havia inugnat.

En cuant a n'el parenthesis no ni poria haver, perque la contarella tenia com a fonament un fet general y ordinari, cual es infecunditat de ses mules y encara que no hagués estat tan general aquest fet, no era temerari ni aventurat el suposarho, y mes en traballs d' aquesta naturalesa. Lo ridicol hauria estat posarni de parenthesis. Segurament no degué lletgir sa contarella d' el Sen Miquelet, en que dona per suposat que tots els sabaters son tarats, puis si l' hagués lletgida, tot d' una li hauria dit: a poch, a poch, Sen Miquelet; jo en conech mes de dos qui no ho son; posau un parenthesis. Tampoch no deu haver lletgit allò de S. Pau: tots els homes (y dones) pecaren en nostre pare Adam, puis hauria pensat que María Santíssima no pecà puis la seuva Concepcio fou Inmaculada, y hauria dit: un parenthesis S. Apostol, un parenthesis es lo que falta. Veu com era V.

Diu també qu' ha tractat s' asunto dues vegades en pro. Jo no he vist mes qu' afirmacions seques y ben sòniques, sense cap argument: pot esser que jo sia curt de vista. També s' ha equivocat quant diu que jo l'he tractat dues en contra, puis no mes una vegada he escrit al menos que jo me n' hage temut. Lo que diu a devant de tot es un exordi ben llargarut, y que no ve a n' es cas. Encara que suposa que la contarella era creació de la meua fantasia somniadora e il·lusionada li puch dir, Sr. Mestre, que no parlaven d' aix....

Vaja no hi ha res que dir: V. volgué fer sa punt i no està lleig que haja volgut fer sa cabota.

He fet lo possible per no allargá.

En cuaisvol cosa, Sr. Director, y V. també D. Juan que per aixo ni altre tant hem de querir baravats, los poguem servir, dispongan de sa tia y d'

Es seu NEBOT.

11 Febrer 1904.

Lladrades y moxonies

Els veïns del carrer Major, qu' estan cempresos desde can Xigarro fins a la plasa Major, han dirigida una sollicitud a l'Ajuntament demanant permís per fer una carena, devant liurs cases, de la mateixa forma y amplitud que té la de sa banda de l'Esglesia.

Ademés li supliquen que fassi enfondí el pis y e-hi posi els seus corresponents canalons, a fi que tot el carrer, quedí amb les mateixes condicions.

Oferiments com aquests son dignes d'esser atesos; y no creim qu' el nostre Ajuntament dex passar tan bona ocasió, per fer una millora tan necessari y de temps enrera sentida.

Els cultos que les religioses Gerònies dedicaren a Santa Paula, el dia de la Candelaria, foren digna corona de les santuoses festes del centenari de que ja donaren conte.

La Comunitat cantá unes Matines y Laudes molt solemnes y y solfatjades; al M. I. D. Pere Jusep Llabrés, feu un sermó d'aquells qu'ell sol sap fer; acabant fents vòts de que, sinó podrem tornar veure un altre centenari de la Santa, Deu mos concedesca la ditxa, per gloria de l'Esglesia y de Mallorca, de veure pronte les solemnitats de la beatificació de la Venerable.

Consemlants pregaries ja havien fetes els oradors qu'el procediren.

Després se cantá un Te-deum amb acció de gracies y se doná la bendició amb el Santíssim; y fi-

nalment: mentres el devots curiosos, recorrién per veure, per derrer pich, el paisatge de Santa Paula y les dedicatories y poesies inluminades per les alimares; les satisfetes religioses cantaven, s' himne compost a n'el XV centenari de la Santa festetjada..

Per ecsés d'original, mos hem vists precisats retirar nostra informació setmanal *Cronicó*.

Lilluns passat, foren tancats a n' es deposit municipal d'aquesta ciutat, una comparsa de desfressats per anar ab sa cara tapada, contravenint amb axò ses ordes municipals. Molt ben fet.

Els derrers dies a Inca enguany no son molt truyosos, contrabuinthi, sens dupte, la bona disposició del Sr. Batle, de qu'els frassés dugan sa cara tapada. Axímateix se senten mésiques de ximbombes, ossos, panderos y ferregins que tornen retreura la regional y popular tonada de la ximbomba; cantant sempiternament.

Sa ximbomba ja's passada,
jo que volía ballá:
mu Mare me fa filâ
cada vespre una fuada,
no m' en puch anâ a colgá
que no l'hage espiada.
Meam qu'en de fer; cada cosa a
son temps y d'estiu sigales.

(Dins un carrer desa Pobla)

—Tofol d'hont surts?

—Veng d'assentarme republicà.

—Tanmeteix?...

—Sabs que som de molts; jo ja fas 400 y pico. Des qu'En Pous mos ha fet veure qu'es *conversadors* mos arribarán a robar l'ossa y tot, no vaig, y Deu me perdó si fas mala comparansa, d'engrexar porchs.

—Y tú, ¿qu'estimes més, engrexar una guarda de porchs mitj grassos, ó una de magres?

—Sa de grassos, beneit.

—Sols que vengues a la meva rahó. Els qui mos comanden are, ja estan de mitja pell; pero si entren els republicans, Deu no ho vulga, si que hu serà ferest, sabs que hi van de magrets y en duen de fam enrera, ell no tenen emprena; y no sies tant bámbol,

en creure que quan puguen pegar a n' es torrons des *posupuesto* consentin a viure en tanta pell y ossos.

—Essent així encare convé més aguantá es que tenim.

—Ja's segú que si. Y parlem de tot: es teu germá com se troba de ses garrotades que li envergaren a n' es mitin repùblicá.

—Dins sa gravedat, está milló.

—Mira quin perboch se'n ha duit, el pobre, per aficarse en política. Se quexava de pagá molt de consum y are, per retorn, heurá de pagar sa cura y sufrir el mal de ses garrotades y tan mateix no li fará gens de llum la, que diven, que falta a n' es fanals. ¡Llevor se quexen s' hi ha una classe neutra que no se vol posar en res!

—Idò, jo vuy esser des partit neutro.

—Jo ja fa estona que ho som, ni vuy mudar fins que a sa Pobla s'alsi un partit d'homos honrats y de bé a carta cabal.

Bolletí comercial

Mercat d'Inca.

Preus que retgiren a n' aquesta ciutat dijous passat:	Pessetes
Bassó . (es quintá)	a 82'00
Xexa . (sa cortera)	a 17'00
Blat . . . id.	a 17'00
Ordi . . . id.	a 11'00
Sivada . . . id.	a 9'00
Id. forastera . . . id.	a 8'00
Faves cuidores . id	a 18'00
Id. ordinaris veyes id	a 17'00
Blat de les Indies. id	a 16'00
Mongetes (confit) id	a 45'00
Id blanques . . . id.	a 33'00
Fasols . . . id.	a 30'00
Ciurons . . . id.	a 23'00
Gallines (sa tersa)	a 0'90
Calis . . . id.	a 0'70
Conis . . . id.	a 0'30
Ous (sa dotzena)	a 1'20
Patates (es quintá)	a 4'00
Safra (s' unza)	a 3'50
Figues seques (es quintá)	a 9'00
Olives (sa barsella) de 1'2 i a 2'50	

OSSES Y LLEPADURES

—Creume aïlot, caset.

—No pare, no estich per qüenents.

—No sé perque ets de tenir tanta de por.

Jo, també me vaig casá y tot m' anat bé.

—Oh, bona diferència hi va. Vos, vos casareu ab me mare y jo m'he de casar ab una desconeguda.

PORTEs ja usades però que estan en bon estat ni ha un joch per vendre.

Per informes a s'imprenta d'aquest setmanari.